

Bilag

Socialministeriet.

København, februar 1958.

Besvarelse af 4 spørgsmål, som folketingets udvalg angående forslag til lov om ændringer af visse bestemmelser i lov om foranstaltninger vedrørende åndssvage har rejst i skrivelse af 24. januar 1958.

Ad 1: Kan ministeren oplyse, om der for det i lovforslagets bemærkninger omhandlede udvalg har foreligget statistiske oplysninger om kriminalitet og asocial adfærd hos åndssvage, der kan motivere beslutningen om her i landet — i modsætning til, hvad der foregår i Sverige og Norge — at opretholde og udvide tvangskriterierne?

Der har ikke for åndssvageudvalget foreligget statistiske oplysninger om kriminalitet og asocial adfærd hos åndssvage i almindelighed, og undersøgelser til oplysning herom er ej heller foretaget.

Derimod har åndssvageudvalget haft forelagt statistiske oplysninger om forløbet af de retssager, der i de første ca. 2½ år efter gennemførelsen af domstolskontrollen i medfør af lov nr. 178 af 11. juni 1954 har været forelagt til retslig prøvelse, og disse oplysninger har været medvirkende til den foreløbige indstilling, som udvalget har afgivet, og som er offentliggjort i udvalgets betænkningssafsnit af 20. november 1957, jfr. specielt betænkningens afsnit E, pag. 15 ff.

Som det fremgår heraf, har udvalget principielt været tilhænger af størst mulig frivillighed med hensyn til inddragelse under og udskrivning af åndssvageforsorg, og man har i denne forbindelse overvejet at stille forslag om ophævelse af alle de i den gældende åndssvage lov eksisterende tvangsregler.

Allerede af hensyn til den usikkerhed, der må herske om konsekvenserne af en sådan lovgivning, har udvalget dog ikke ment for tiden at burde gå ind for en sådan principiel ændring af gældende regler, men

man har foreslået, at der ved åndssvage-lovens revision, foreløbig for en 5 års periode, søges gennemført en i forhold til den gældende lov begrænset hjemmel for frihedsberøvelse inden for åndssvageforsorgen.

For så vidt det i det citerede spørgsmål anføres, at man her i landet i modsætning til Sverige og Norge foreslår opretholdelse og udvidelse af tvangskriterierne, henleder man opmærksomheden på, at åndssvageudvalget netop foreslår en indskrænkning af tvangskriterierne, medens man i Sverige i den nyere lovgivning, specielt lov nr. 483 af 4. juni 1954, er gået ind for direkte tvangskriterier for åndssvage, medens sådanne bestemmelser ikke tidligere har eksisteret i svensk åndssvage lovgivning.

For så vidt angår Norge, er åndssvageforsorgen deroppe endnu så uudbygget, at det ikke er rimeligt på dette punkt at drage sammenligninger mellem dansk og norsk lovgivning.

Ad 2: Med hvilken begrundelse mener ministeren, at undervisning af underviselige (lettere?) åndssvage — i modsætning til fremgangsmåden i Sverige, Norge og andre lande — skal varetages af åndssvageforsorgen og ikke af det almindelige skolevæsen?

Spørgsmålet om undervisning af åndssvage har været behandlet af åndssvageudvalget, og i udvalgets betænkning, der vil blive afgivet i løbet af 1958, vil også spørgsmålet om, hvorvidt denne undervisning bør varetages af åndssvageforsorgen